

NIPIP-NRPiP-DM.0025.298.2012

Warszawa, 7 grudnia 2012 r.

Pani
Anna Zdun
Sekretarz
Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Pielęgniarek Anestezjologicznych
i Intensywnej Opieki

Szanowna Pani Sekretarz,

W związku z otrzymanym w dniu 29 listopada 2012 r. pismem (znak: ZG PTPAiO 24/IV/2012) uprzejmie informuję.

W opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych należy przychylić się do przedstawionych opinii Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 23 lutego 2012 r. oraz z dnia 30 stycznia 2012 r., które jednoznacznie wskazują, iż pielęgniarka nie jest uprawniona do wykonywania badań laboratoryjnych.

Powyższe dotyczy zatem również pielęgniarki, która posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz pielęgniarki, która ukończyła kurs kwalifikacyjny w ww. dziedzinie pielęgniarstwa. Należy bowiem wskazać, iż świetle przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. Nr 210, poz. 1540) pielęgniarka jest uprawniona do wykonywania samodzielnie bez zlecenia lekarskiego świadczeń diagnostycznych obejmujących:

- a) wykonywanie badania fizykalnego, pod warunkiem uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa,
- b) wykonywanie badania fizykalnego umożliwiającego wczesne wykrywanie chorób sutka, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego,
- c) **kierowanie na badania diagnostyczne lub pobieranie materiałów do badań diagnostycznych, (wyliczonych enumeratywnie w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia MZ)** pod warunkiem uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa,
- d) **kierowanie na badania lub pobieranie materiałów do badań bakteriologicznych (mocz, kał, płwocina, wymazy z nosa, gardła i narządów płciowych i inne wydzieliny),** pod warunkiem uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa,
- e) **wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu,**
- f) oznaczanie glikemii za pomocą glukometru,

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

- g) wykonywanie badań przesiewowych oraz kierowanie do lekarzy, pod warunkiem odbycia kursu kwalifikacyjnego w zakresie pielęgniarstwa w środowisku nauczania i wychowania lub w zakresie pielęgniarstwa środowiskowego (rodzinnego),
- h) wykonywanie EKG, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego,
- i) wykonywanie pulsoksymetrii,
- j) **wykonywanie pomiarów stężenia gazów biorących udział w procesie oddychania (gazometrii, kapnometrii), pod warunkiem odbycia kursu kwalifikacyjnego w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii,**
- k) ocenę wydolności oddechowej metodą spirometrii.
- l) wstępną ocenę ciężkości urazów i organizację bezpiecznego transportu chorego,
- m) ocenę stopnia i powierzchni oparzeń oraz podjęcie działań leczniczych w ramach pomocy przedlekarskiej, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego,
- n) **ocenę stanu świadomości chorego z wykorzystaniem właściwych metod oceny (schematów, klasyfikacji), pod warunkiem odbycia kursu kwalifikacyjnego w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii lub uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa,**
- o) **ocenę poziomu znieczulenia pacjenta oraz relaksometrię, pod warunkiem uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii,**
- p) prowadzenie bilansu wodnego,
- q) ocenę stopnia przewodnienia pacjenta dializowanego, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego,
- r) ocenę i monitorowanie bólu oraz innych objawów u przewlekle chorych objętych opieką paliatywną oraz ocenę wydolności fizycznej chorego, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego,
- s) ocenę jakości życia chorego objętego opieką paliatywną, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego.

Analiza powyższych zapisów rozporządzenia oraz umiejętności wynikowych zawartych w programach ramowych kursu kwalifikacyjnego oraz specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki prowadzi zatem do wniosku, iż pielęgniarka, która ukończyła powyższą specjalizację lub kurs kwalifikacyjny jest uprawniona m.in. do pobierania określonych materiałów do badań diagnostycznych lub wykonywania sprecyzowanych świadczeń diagnostycznych. Żaden przepis prawa nie przyznaje natomiast ww. pielęgniarce uprawnienia do wykonywania badań laboratoryjnych, w szczególności na przyłóżkowych aparatach do pomiaru parametrów krytycznych.

Ponadto należy wskazać, iż w świetle brzmienia art. 2 pkt 4, art. 6 oraz art. 6a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529 ze zm.) pielęgniarka (w tym również pielęgniarka, która posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub pielęgniarka, która ukończyła kurs kwalifikacyjny w ww. dziedzinie pielęgniarstwa) nie jest uprawniona do samodzielnego autoryzowania wyników badań laboratoryjnych. Przedmiotowa kompetencja przysługuje bowiem wyłącznie diagnostom laboratoryjnym oraz osobom posiadającym tytuł zawodowy lekarza i prawo wykonywania zawodu lekarza oraz wiedzę i umiejętności w zakresie wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej, uzyskane w ramach specjalizacji, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1943 i Nr 253, poz. 2131) lub

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

posiadająca umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny, o których mowa w [art. 17](#) ust. 1 tej ustawy.

Z poważaniem

(-) Grażyna Rogala - Pawelczyk
Prezes NRPiP